

خرید سهام بزرگترین فروشگاه اینترنتی کشور با سهامداری همراه اول

ابتدای امروز خبر آمد که مذاکرات همراه اول با دیجی کالا برای خرید بخشی از سهام این شرکت از سرآوا نهایی شده است؛ این خبر با تکذیب بنیان‌گذار دیجی کالا همراه شد. با این حال این پرسش را اذهان عمومی ایجاد کرده است که قرارگیری نام همراه اول در کنار گول اقتصاد دیجیتال ایران چه معنایی دارد؟

به گزارش خبرنگاران گروه بازاریابی گزارش خبر، یکی از مهم‌ترین اخبار در حوزه اقتصاد دیجیتال کشور، تیتراژ یک رسانه‌ها شد؛ «همراه اول به زودی با خرید سهام سرآوا و بنیان‌گذاران دیجی‌کالا تبدیل به سهامدار عمده بزرگ‌ترین فروشگاه اینترنتی کشور می‌شود»؛ با این حال با گذشت چند ساعت خبر آمد که هنوز خرید همراه اول قطعی نشده است؛ حمید محمدی، یکی از بنیان‌گذاران دیجی‌کالا طی توییتی اعلام کرد: «ما در ماه‌های گذشته مذاکراتی را با تعدادی از سرمایه‌گذاران برای جذب سرمایه در دیجی‌کالا داشته‌ایم، که یکی از این شرکت‌ها حرکت اول (شرکت سرمایه‌گذاری همراه اول) بوده. هیچ یک از این مذاکرات به نتیجه قطعی نرسیده. مثل همیشه اخبار جذب سرمایه را به اطلاع عموم و همکارانمان خواهیم رساند.»

با این وجود به نظر می‌رسد مراحل واگذاری سهام دیجی‌کالا در حال طی شدن است و به زودی سرآوا سهام خود را خواهد فروخت.

توسعه بدون تزریق سرمایه، امکان‌پذیر نیست

محمدجواد صدری‌مهر، دستیار معاون علمی-فناوری ریاست جمهوری در گفت‌وگو با خبرنگاران گفت: «توسعه بدون تزریق سرمایه اتفاق نمی‌افتد. با توجه به واقعیت‌های اقتصاد کشور، عدم مشارکت دولتی مانع از پیشرفت می‌شود و این، نقض غرض است. البته دولت با سیاست‌های مختلفی از جمله اعتبار مالیاتی از اقتصاد دانش‌بنیان حمایت می‌کند. در مورد واگذاری سهام دیجی‌کالا هم هرچند مذاکرات به مرحله نهایی نرسیده، اما امیدواریم با تزریق سرمایه، پیشرفت این بنگاه مهم اقتصاد دانش‌بنیان سرعت بگیرد.»

عجز یا نبود اراده

نزدیک به ۴ سال است که دیجی‌کالا برای ورود به بازار سرمایه تلاش می‌کند اما تا به امروز موفق به جذب سرمایه از این طریق نشده است. رضا الفت‌نسب، عضو هیئت‌مدیره کسب و کارهای مجازی و در خصوص ماجرای ورود دیجی‌کالا به بازار سرمایه گفت: «باید راه ورود استارت‌آپ‌ها به بازار سرمایه باز شود؛ در شرایط فعلی این پرسش ایجاد می‌شود که شاید راه ورود به بازار سرمایه سخت شده است که این اتفاقات در ادامه آن رخ می‌دهد. با ورود شرکت‌های استارت‌آپی به بازار سرمایه، فعالان بازار سرمایه و افراد عادی شروع به خرید سهام این شرکت‌های استارت‌آپی می‌کنند و اتفاقات خوبی در بازار سرمایه رقم خواهد خورد. در شرایط اقتصادی فعلی کار کردن سخت شده است و کسب و کارها نیاز به جذب سرمایه دارند و ناتوانی آن‌ها در ورود به بازار سرمایه مقاومت آن‌ها را خواهد شکست و در نهایت منجر به واگذاری خواهد شد.»

الفت‌نسب در ادامه گفت: «من در طول سال‌ها شاهد بودم که دیجی‌کالا از جمله کسب و کارهای پیش‌تاز برای ورود به بازار سرمایه بوده است و این موضوع که قصد و نیتی برای ورود به بازار سرمایه نداشته است، اشتباه است. ورود به بازار سرمایه از جمله آرزوهای هر استارت‌آپی است و برنامه‌ریزی آن‌ها به این سمت است که در نهایت بتوانند به بازار سرمایه ورود کنند تا به این شکل جذب سرمایه را تجربه کنند و بتوانند توسعه بیشتری پیدا کنند.»

از طرف دیگر مدیرعامل و نایب رئیس هیئت‌مدیره یکی از سیدگردانان بورس، داستان متفاوتی از عدم ورود دیجی‌کالا به بازار سرمایه را تعریف می‌کند؛ همایون دارابی در گفت‌وگو با خبرنگار خبرآنلاین و در خصوص فراز و فرودهای دیجی‌کالا برای ورود به بازار سرمایه گفت: «ما عرضه تپسی و یا شرکت‌های دانش‌بنیان در بورس را تجربه کردیم؛ مسئله عرضه سهام دیجی‌کالا در بورس از ابتدا به بحث سهامداری این استارت‌آپ باز می‌گشت. مشکلات عرضه سهام دیجی‌کالا در بورس از روزی آغاز شد که سرآوا بخشی از سهام این شرکت را به تملک خود درآورد. از طرف دیگر دیجی‌کالا هیچگاه تمایل قطعی برای عرضه سهام خود به بازار نداشته است. هیچکدام از شرکت‌های استارت‌آپی به غیر از تپسی بر روی این موضوع و برطرف کردن مشکلات برای ورود به بازار سرمایه پافشاری نکرده است.»

او در ادامه گفت: «شرکت‌های اینترنتی تفاوت‌های کلیدی با شرکت‌های معمولی دارند؛ تعداد فروشگاه‌ها، آمار فروش و دارایی‌های شرکت‌های معمولی مشخص است، در نتیجه پذیرش آن‌ها در بورس راحت‌تر اتفاق می‌افتد. از طرف دیگر شرکت‌های اینترنتی همان میزان و یا حتی فروش بیشتری دارند اما تاسیسات و دارایی که درخور میزان درآمد آن‌ها باشد را ندارند؛ در نتیجه این مسائل کار را برای بازار سرمایه دشوار می‌کند. از طرف دیگر ارزش‌گذاری این شرکت‌های اینترنتی فضایی است و با وضعیت بازار سرمایه همخوانی ندارد؛ نه در ایران بلکه در تمام کشورهای دنیا پس از کرونا شاهد این ماجرا بودیم که ارزش‌گذاری شرکت‌های اینترنتی به شکل بی‌سابقه‌ای رشد کرد؛ در حال حاضر در دنیا این وضعیت کمی تعدیل شده است و در ایران نیز به خصوص پس از ورود تپسی به بازار سرمایه، این ارزش‌گذاری‌ها منطقی‌تر شده است. از نظر بنده بحث اساسی عدم ورود دیجی‌کالا به بازار سرمایه به عدم پافشاری دوستان استارت‌آپی برای ورود به بازار سرمایه و مشکلات درونی آن‌ها باز می‌گردد.»

جدای از ناتوانی و یا نبود اراده برای ورود به بازار سرمایه از سوی دیجی‌کالا، آمدن اسم همراه اول در کنار این غول استارت‌آپی گمانه‌زنی‌ها را در خصوص محقق شدن گفته‌های حسین شریعتمداری پررنگ کرده‌است؛ مدتی قبل حسین شریعتمداری گفت: «خوشبختانه قرار است پلتفرم‌هایی مثل فیلیمو، دیجی‌کالا، اسنپ و... را از افراد فعلی بگیرند و به افراد دیگری بدهند که در خدمت نظام باشند.»

در واکنش به اتفاق رخ داده و صحبت‌های حسین شریعتمداری، رضا الفت‌نسب، عضو هیئت مدیره کسب و کارهای مجازی گفت: «من تصور می‌کنم که حاکمیت دوست دارد کسب و کارهای بزرگ با جامعه آماری بالا در بستر آنلاین را داشته باشد و ممکن است این تصاحب به دست شرکت‌های معتبر و معتمد مانند همراه‌اول و یا بانک‌ها صورت گیرد؛ من آینده روشنی در تصاحب استارت‌آپ‌ها نمی‌بینم. صحبت‌های آقای شریعتمداری مانیفستی برای این کار است که اشتباه است؛ بنابر گفته ایشان مدیرعاملان استارت‌آپ‌ها شق‌القمر نمی‌کنند، اما واقعا این طور نیست و به عنوان مثال مدیرعاملان دیجی‌کالا در طول نزدیک به ۲۰ سال گذشته تلاش‌های زیادی برای توسعه کسب و کار خود انجام داده‌اند. اگر افراد غیرمتخصص به این کسب و کارها راه پیدا کنند، بعید است که نتیجه مطلوبی داشته باشد.»

استارت‌آپ‌ها؛ حیات خلوت دولتی‌ها

علی قنبری، کارشناس اقتصادی در گفت و گو با خبرنگار خبرآنلاین گفت: «قوانین اقتصاد می‌گویند که دولت در بخش خصوصی دخالتی نداشته باشد و تنها وظیفه نظارتی و برنامه‌ریزی را بر عهده داشته باشد؛ اگر دولت به بخش خصوصی ورود پیدا کند منجر به کاهش رقابت و ایجاد رانت خواهد شد. در نتیجه ورود بخش دولتی به بخش خصوصی و خصوصا استارت‌آپ‌ها کار اشتباهی است. اگر استارت‌آپ‌ها دولتی شوند، وضعیت اقتصاد کشور بدتر خواهد شد اما اگر در بستر رقابتی به فعالیت بپردازند، سودآوری و نوآوری بالاتری خواهند داشت که به نفع اقتصاد کشور خواهد بود.»

او در ادامه گفت: «مقام معظم رهبری در شعار امسال گفتند که تولید با محوریت بخش خصوصی باشد و در نتیجه نباید بخش دولتی به بخش خصوصی ورود پیدا کند و رخ دادن چنین اتفاقی خلاف گفته‌های رهبری است؛ مسئولان نباید وارد این مسیر بشوند و اگر در چنین مسیر غلطی قرار گرفتند باید تذکری بشنوند و از این مسیر بازگردند. اگر استارت‌آپ‌ها به دست بخش دولتی بیافتد ممکن است قدرت و حیات خلوتی برای دولتمردان باشد.»

منبع: خبرآنلاین